JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

WIZARA YA KILIMO

Taarifa ya Tathmini ya Kina ya Hali ya Usalama wa Chakula na Lishe Nchini

Imeratibiwa kwa pamoja na Idara ya Usalama wa Chakula – Wizara ya Kilimo na Idara ya Uratibu Maafa-Ofisi ya Waziri Mkuu.

Imeadaliwa na: Timu ya Wataalam wa Uchambuzi wa Masuala ya Usalama wa Chakula Nchini- MUCHALI Tanzania

Dodoma Januari, 2020

YALIYOMO:

1.0	UTANGULIZI	3
2.0 I	LENGO LA TATHMINI	3
3.0 7	ΓΑΚWIMU ZILIZOKUSANYWA NA KUCHAMBULIWA	4
4.0 N	MATOKEO YA TATHMINI	4
4.	1 Upatikanaji wa Chakula (<i>Food Availability</i>)	4
4.	2 Ufikiwaji wa Chakula (Food accessibility)	5
4.	3 Ulaji /Matumizi wa vyakula aina mbalimbali katika Kaya	6
4.	4. Mikakati ya Kimaisha (Livelihood Strategies)	7
4.	5. Mikakati ya kukabiliana na changamoto za usalama wa chakula	7
4.	6 Visababishi hatarishi kwa usalama wa chakula na lishe	7
4.	7 Hali ya Usalama wa chakula na Lishe katika halmashauri	8
5.0 I	HITIMISHO	9
6.0 N	MAPENDEKEZO	10
[AM]	BATISHO	11

1.0 UTANGULIZI

Mnamo mwezi Novemba, 2019 Wizara ya Kilimo kwa kushirikiana na na wadau wengine wa uchambuzi wa masuala ya Usalama wa Chakula na Lishe nchini ilifanya tathmini ya kina katika maeneo yenye changangamoto za usalama wa chakula. Maeneo hayo ni yale yaliyoainishwa katika Utabiri wa awali wa Uzalishaji wa Mazao ya Chakula kwa mwaka wa uzalishaji wa 2018/2019 pamoja na maeneo mengine yaliyojitokeza baadaye kutokana na taarifa mbalimbali kutoka kwa wadau wengine wa masuala ya usalama wa chakula na lishe nchini. Tathimini hiyo ilifanyika kwenye halmashauri za wilaya 16 za Mikoa 9 ya:- **Arusha** (Longido); **Dodoma** (Mpwapwa, Kongwa, Bahi na Chamwino); **Kilimanjaro** (Mwanga na Same). Halmashauri zingine ni: **Mara** (Rorya na Musoma); **Manyara** (Simanjiro); **Shinyanga** (Kishapu na Shinyanga); **Singida** (Manyoni); **Tabora** (Nzega) na **Tanga** (Mkinga na Korogwe).

2.0 LENGO LA TATHMINI

Lengo kuu la tathmini hii ni kubainisha changamoto mbalimbali za usalama wa chakula na lishe nchini na kutoa mapendekezo ya mkakati yakinifu wa muda mfupi, wa kati na mrefu kwa Serikali na wadau wengine namna ya kukabiliana na changamoto hizo.

Matokeo ya tathmini yanaiwezesha Serikali na wadau mbalimbali wa masuala ya usalama wa chakula na lishe kuchukua maamuzi stahiki katika utekelezaji wa majukumu ya hali endelevu ya usalama wa chakula na lishe nchini. Ili kutekeleza majukumu hayo, tathmini ililenga kufanya yafuatayo:-

- Kutambua athari za kiwango cha uzalishaji wa chakula (mazao, mifugo na samaki) katika msimu wa uzalishaji wa mwaka 2018/19 kwa jamii katika maeneo yaliyokuwa na upungufu wa uzalishaji wa mazao ya chakula katika msimu wa kilimo 2018/19.
- Kuainisha idadi ya watu ambao wako katika hatari ya kupata changamoto za usalama wa chakula na lishe katika kipindi cha 2019/20 katika maeneo ya tathmini,
- Kutoa mapendekezo yakinifu ya muda mfupi, kati na mrefu ya kukabiliana na matatizo ya usalama wa chakula na lishe.

3.0 TAKWIMU ZILIZOKUSANYWA NA KUCHAMBULIWA

ilizingatia mihimili minne ya usalama wa chakula ambayo ni Upatikanaji (*Food availability*), Ufikiwaji wa Chakula (*Food accessibility*), Utumiaji na Ulaji wa Vyakula (*Food Utilization*) na Uendelevu wa uhakika wa chakula (*Stability*). Taarifa nyingine zilihusu masuala ya hali ya hewa (hususan mvua kwa ustawi wa mimea); majanga yaliyopo sasa na yale yanayoweza kujitokeza na kuathiri usalama wa chakula na lishe, njia mbadala wanazotumia wananchi kukabiliana na matatizo ya chakula na lishe kwa sasa. Pia, masuala ya usafi na maji ikiwa ni kati ya vigezo vinavyoweza kuathiri usalama wa chakula na lishe ni sehemu ya taarifa zilizokusanywa, kuchambuliwa na kutolewa taarifa.

Taarifa zote zilizokusanywa na kuchambuliwa zilijumuishwa ili kupata picha halisi ya masuala ya usalama wa chakula na lishe kwa mapana yake katika maeneo hayo. Nyenzo ya Mfumo wa kunyumbulisha na kuainisha madaraja (*Phases*) ya jamii/watu ngazi ya kaya na maeneo kulingana na hali zao za Usalama wa Chakula na Lishe -(*Intergrated Food Security Phase Classification*-IPC) ilitumika kuwezesha uchambuzi wa takwimu hizo. Nyenzo ya IPC inatafasiri hali ya usalama na lishe katika madaraja (*phases*) matano kulingana na kiwango cha athari katika usalama wa chakula. Aidha IPC imebainisha na kupendekeza aina ya hafua inayohitajika kulingana na daraja/kundi. Aidha, kwa kutumia *IPC* na kuzingatia mchanganuo wa vigezo mbalimbali tathmini imebainisha hali halisi ilivyo kuanzia Novemba, 2019 hadi Aprili, 2020 kabla ya mavuno ya msimu wa 2019/20 (*Current situation Analysis*) na hali tarajiwa katika kipindi cha mwezi Mei hadi Septemba 2020 (*Projected situation Analysis*) baada ya mavuno ya msimu wa 2019/20.

4.0 MATOKEO YA TATHMINI

Tathmini iliainisha hali ya chakula na lishe kwa mapana yake katika maeneo yaliyoyofanyiwa tathimini kwa kuzingatia vipengele vifuatavyo:

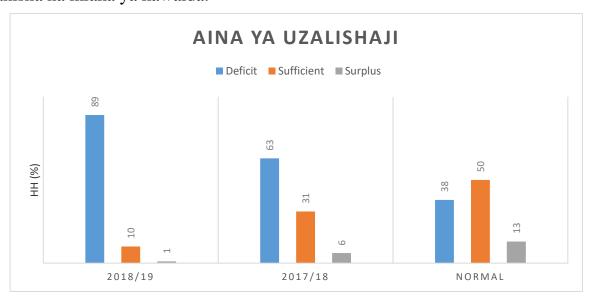
4.1 Upatikanaji wa Chakula (Food Availability)

4.1.1 Uzalishaji mazao ya kilimo

Upatikanaji wa chakula ulijumuisha kiwango kinachotokana na uzalishaji wa mazao ya chakula ngazi ya kaya, akiba na upatikanaji wa chakula sokoni.

Upatikanaji wa vyakula mbalimbali katika ngazi ya kaya kwenye maeneo yaliyofanyiwa tathmini ni wa kiwango cha chini kutokana na sababu mbalimbali. Moja ya ya sababu muhimu ilikuwa ni unyeshaji wa mvua zisizoridhisha na mtawanyiko mbaya kwa ustawi wa mazao na kusababisha uzalishaji wa kiwango cha chini katika msimu wa uzalishaji wa 2018/19. Matokeo ya tathmini yanaonyesha kwamba zaidi ya asilimia 90 ya kaya zilizojumuishwa katika tathmini zilionyesha kuzalisha mazao ya chakula kwa kiwango cha

uhaba. Kiwango hicho ni sawa na ongezeko la asilimia 41 ukilinganishwa na upungufu wa uzalishaji wa mwaka 2017/18. (*kielelezo Na 1*). Aidha, asilimia kati ya 65 na 70 kaya hazina akiba ya chakula kwa kipindi cha miezi mitatu kuanzia Desemba hadi Februari 2020. Matokeo haya yanaashiria kuwa hali ya chakula ya mwaka huu siyo ya kuridhisha ukilinganisha na miaka ya kawaida.

Kielelezo Na. 1: Aina ya viwango vya uzalishaji wa mazao kwa kaya

4.1.2 Uzalishaji wa Mifugo.

Kwa kuzingatia kigezo cha afya ya mifugo, Upatikanaji wa maji na malisho kwa ajili ya mifugo, matokeo ya tathmini yanaonyesha kwamba, kwa ujumla hali ya afya ya mifugo, upatikanaji wa malisho na maji kwa ajili ya mifugo ni nzuri katika maeneo yote yaliyofanyiwa tathmini. Matokeo yanaonyesha kwamba katika kipindi cha mwezi wa Novemba na Desemba, 2019, asilimia 50 na 30 ya kaya zilizohusishwa katika tathmini zimeeleza kwamba upatikanaji wa malisho na maji kwa mifugo ni wa kawaida na wa kuridhisha kwa mtiririko huo. Matokeo zaidi yanaonyesha kwamba afya ya mifugo ni dhaifu kwa kiwango kidogo katika baadhi ya halmashauri za Kishapu, Simanjiro na Longido. Hali hiyo inawezekana imetokana na baadhi ya maeneo kutokuwa na mvua za kutosha na hivyo kupelekea upungufu wa kupatikana kwa malisho.

4.2 Ufikiwaji wa Chakula (Food accessibility)

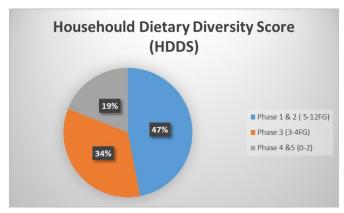
Ufikiwaji wa chakula katika kaya unategemea na uwezo wa kaya kuweza kupata chakula cha kutosha na kilicho bora. Katika maeneo yaliyofanyiwa tathmini imebainika kwamba katika kipindi cha mwezi wa Novemba na Desemba, 2019, kaya nyingi zimekuwa na uwezo mdogo na kuweza kupata chakula katika masoko yaliyopo katika maeneo hayo. Aidha imebainika

kwamba rasilimali hafifu, uhaba wa njia mbadala za kupata chakula na fedha ili kujikimu na maisha imekuwa ni changamoto kwa kaya zilizo nyingi. Asilimia kubwa ya kaya zimeonekana kutegemea zaidi shughuli za kilimo na zisizo za kilimo kwa ajili ya kujipatia kipato. Hata hivyo shughuli hizo hazipatikani kwa urahisi kwa kaya nyingi licha ya kwamba ni msimu wa kilimo. Ufanisi wa masoko katika maeneo yaliyofanyiwa tathmini umeonekana kuwa mzuri isipokuwa bei za vyakula zimeonyesha kuwa juu. Matokeo ya tathmini yameonyesha kwamba vijiji vingi asilimia 88 vina miundo mbinu ya masoko kama vile majengo na barabara kwa bidhaa za kilimo na mifugo. Tathmini imeonesha kwamba vyakula mbalimbali vinapatikana kwa kiwango cha kutosha katika masoko ikilinganishwa na hali ya kawaida. Bei za vyakula katika maeneo mengi yaliyofanyiwa tathmini zimeonekana kupanda kuanzia mwezi wa Septemba hadi Mwezi Novemba, 2019. Kwa mfano bei ya wastani ya mahindi kwa kilo katika maeneo hayo ni Tsh. 855/=, bei ya chini ni Tsh 740/= (Shinyanga) na bei ya juu ni Tsh 1270/= (Mara). Ongezeko hili la bei ya mahindi ni sawa na wastani wa asilimia 33 (kutoka Tsh 600 hadi 850 kwa kilo) mwezi wa Novemba, 2019 ikilinganishwa na mwezi Novemba, 2018. Uchambuzi zaidi umebaini kwamba tafasiri ya ongezeko la bei ya bidhaa inatokana na kupungua kwa uwezo wa kaya kununua- (less purchasing power) kutokana na sababu mbalimbali za kiuchumi.

4.3 Ulaji /Matumizi wa vyakula aina mbalimbali katika Kaya

Ulaji bora wa vyakula mbalimbali vilivyotengwa katika makundi 5 na kuendelea ya vyakula mbalimbali yanalenga na kuzingatia kutoa lishe bora kwa afya ya wanakaya. Tathmini imeainisha kuwa kwa wastani matumizi ya makundi 5 ya aina mbalimbali za vyakula hayazingatiwi na kaya nyingi zilizohusika katika tathmini. Kwa kuzingatia uchambuzi wa viwango vya matumizi na ulaji wa vyakula (Food Consumption Score - FCS) umebainisha kuwa kaya 26% ziko katika kiwango uhafifu (Poor Food Consumption), 40% wastani (Borderline Food Consumption) na asilimia 34 ziko kwenye kiwango kinachokubalika (Acceptable Food Consumption). Matokeo yalionyesha kuwa 84% ya kaya zimebainika kuwa na ulaji wa chakula aina ya nafaka pekee hususan mahindi, ukilinganaisha na makundi mengine ya vyakula kama Mbogamboga (56%), jamii ya mizizi (27%), mikunde (29%), samaki (29%), maziwa (22%) na nyama (10%). Asilimia kubwa ya kaya zenye ulaji hafifu usiozingatia makundi hayo ya vyakula zimejitokeza katika halmashauri za Manyoni, Musoma, Rorya na Bahi. Aidha uchambuzi zaidi umeonesha kuwa, kwa kuzingatia kigezo cha mwenendo wa ulaji wa kila siku katika kaya yaani Household Ditary Divesity Score (HDDS), wastani wa asilimia 19% ya jumla ya kaya zilizohusika katika tathmini zimeonekana kuwa na kiwango cha chini kabisa (Lowest HDDS) ambapo wastani wa asilimia 34 ni kiwango cha wastani (moderate HDDS)- Kielelezo Na 2. Aidha, halmshauri zenye asilimia kubwa ya kaya zenye kiwango hafifu ni pamoja na Bahi Kongwa, Longido na Manyoni. Mwenendo huu wa ulaji/matumizi (FCS na

HDDS) ni moja ya dalili muhimu za upungufu wa aina mbalimbali za vyakula pamoja na lishe duni katika kaya husika.

Kielelezo Na. 2- Viwango vya ulaji wa vyakula

4.4. Mikakati ya Kimaisha (*Livelihood Strategies*)

Sehemu kubwa ya kaya katika maeneo yaliyofanyiwa tathmini zimeonekana kujihusisha zaidi katika shughuli za kilimo cha mazao ya chakula, ufugaji wa mifugo midogo midogo kama vile mbuzi na kuku, uvuvi kwa ajili ya chakula na shughuli zisizo za kilimo mfano biashara ndogo ndogo kwa ajili ya kujiingizia kipato.

4.5. Mikakati ya kukabiliana na changamoto za usalama wa chakula

Athari za majanga na madhara mbalimbali yanayoathiri mikakati ya kimaisha na kutetereka kwa uwepo wa upatikanaji na utumiaji wa chakula na masuala ya lishe ziliainishwa. Tathimini inaonesha kwamba asilimia kubwa ya kaya katika halmashauri zilizohusika katika tathmini zinatumia mikakati ya kawaida katika kukabiliana na upungufu wa chakula katika kaya zao ikiwa ni pamoja na ununuzi wa chakula. Matokeo ya uchambuzi umeonesha kuwa asilimia 53 wanapata chakula kwa mkopo, asilimia 42 wanakopa fedha kwa ajili ya kununua chakula na asilimia 15 wanatumia akiba yao ya fedha. Aidha, baadhi ya mikakati mingine inayotumiwa na kaya nyingi zilizohusishwa kwenye tathmini ni pamoja na kupunguza idadi na kiasi cha milo, kuongeza idadi ya vibarua na kuuza mifugo (kuku au mbuzi) kwa ajili ya kununua chakula na matumizi mengine ya lazima (*Basic needs*).

4.6 Visababishi hatarishi kwa usalama wa chakula na lishe

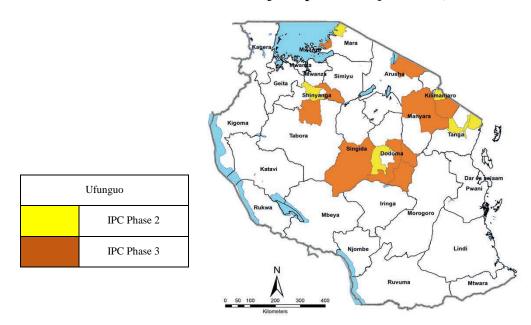
Mvua zilizonyesha kwa utaratibu usiokuwa mzuri zilisababisha ufanisi hafifu wa mazao ya chakula na hivyo kupelekea uzalishaji usiokuwa wa kuridhisha katika baadhi ya maeneo kwa

msimu wa 2018/19. Ilibainika kuwa uzalishaji wa mazao ya chakula katika baadhi ya maeneo ya halmashauri zilizohusika katika tathmini, ulikuwa wa kiwango cha chini ukilinganishwa na hali ya kawaida ya uzalishaji.

Tathmini imeabainisha kuwa katika baadhi ya maeneo ya halmashauri, milipuko ya magonjwa na wadudu kwa mazao vilijitokeza na kuleta athari kwenye viwango vya uzalishaji. Wadudu waliojitokeza kwa kiwango kikubwa ni pamoja na viwavi jeshi vamizi.

4.7 Hali ya Usalama wa Chakula na Lishe ngazi ya Halmashauri.

Kwa kuzingatia uchambuzi wa kina wa vigezo vinavyotumika vya mfumo wa kunyumbulisha na kuainisha maeneo na madaraja (*Phases*) ya jamii/watu ngazi ya kaya na maeneo kulingana na hali zao za Usalama wa Chakula na Lishe lishe - *Integrated Food Security Phase Classification (IPC):* Halmashauri za Wilaya 10 za **Dodoma** (Chamwino, Mpwampwa na Kongwa), **Kilimanjaro** (Same), **Mara** (Musoma), **Shinyanga** (Kishapu), **Arusha** (Longido), **Tabora** (Nzega), **Manyara** (Simanjiro) na **Singida** (Manyoni)) zilibainika kuwa katika kundi daraja la tatu- *IPC phase 3*. Aidha, Halmashauri za Wilaya 6 za; **Dodoma** (Bahi); **Kilimanjaro** (Mwanga), **Mara** (Rorya); **Shinyanga** (Shinyanga); na **Tanga** (Mkinga na Korogwe) zilibainishwa kuwa katika kundi daraja la pili –*IPC phase 2 (kielelezo Na. 3)*

Kielelezo Na 3- Halmashauri za Wilaya zilizoko kwenye kundi la daraja 2 & 3.

Uchambuzi zaidi umeonesha kwamba watu zaidi ya 985,267 sawa na asilimia 21 ya watu wote katika halmashauri za wilaya 16 zilizofanyiwa tathmini (**Kiambatisho Na 1**) wako katika kundi daraja la tatu na nne – *Phase 3 & 4*. Idadi hii ya watu hawa wanakabiliwa na changamoto

mbalimbali zinazohusiana na usalama wa chakula (*Acute food insecurity*) kwa viwango mbalimbali. Uchambuzi zaidi unaonesha kuwa halmashauri za wilaya ya Musoma, Longido na Kishapu zina asilimia kubwa (30-35) ya watu waliopo katika *phase 3&4* zikifuatiwa na halmashauri za Mpwapwa, Same na Simanjiro (25%) kila moja.

Matokeo zaidi ya tathmini hiyo yanaonesha kuwa, jumla ya watu **1,655,551** sawa na asilimia **34** ya watu walioko kwenye halmashauri za wilaya 16 wanakabiliwa na changamoto mbalimbali zinazopelekea upungufu wa chakula (*Acute food insecurity*) kwa kiwango cha wastani yaani *IPC phase 2* (*Kiambatisho Na 1*). Upungufu huu umesababishwa na bei ya vyakula kuendelea kupanda kuanzia kipindi cha mwezi wa Agosti 2019.

Kwa kuzingatia idadi ya watu wenye changamoto za usalama wa chakula walioko kwenye kundi la tatu na nne (*phase 3&4*), inakadiriwa kuwa jumla ya **tani 35,467** za chakula (*Kiambatisho Na. 2*) zinahitajika kwa kipindi cha miezi mitatu ya Desemba hadi Februari, 2020 ili kukabiliana na changamoto hiyo.

Tathmini imeonesha kuwa mvua za vuli za 2019/2020 zinazoendelea katika baadhi ya maeneo zitaweza kuleta ufanisi wastani wa uzalishaji wa mazao ya chakula katika maeneo yanayopata mvua hizo. Hali hiyo itasababisha kuongeza upatikanaji wa mazao ya chakula katika maeneo husika kwa mwaka wa chakula wa 2019/2020.

5.0 HITIMISHO

Kwa ujumla hali ya chakula katika maeneo yaliyofanyiwa tathmini ya kina imeonesha kuwa ni ya wastani ambapo vyakula vinapatikana katika masoko ya vijiji husika. Licha ya upatikanaji wa vyakula, tathmini imeainisha kuwepo kwa makundi ya watu wenye upungufu wa chakula hususan kundi la kaya lenye kipato cha chini. Kundi hili lipo kwenye hatari ya kuendelea kuwa na upungufu ikilinganishwa na kaya zenye kipato cha juu. Pamoja na vigezo vingine, upungufu huo unasababishwa na bei ya vyakula kuendelea kupanda kuanzia kipindi cha mwezi wa Agosti 2019 na kuendelea na hivyo kusababisha kaya nyingi kushindwa kununua chakula kwenye masoko. Hata hivyo tafasiri ya kupanda kwa bei za vyakula ni kutokana na kupungua kwa uwezo wa kaya kununua hususan kaya zenye rasilimali hafifu-resource weak households. Tathmini imebaini kuwa kutokana na mwenendo wa mvua za vuli na msimu zinazoendelea, inaonesha mwelekeo wa upungufu wa mazao ya chakula katika maeneo husika utapungua kwa kiwango kidogo. Matarajio ni kuwa katika kipindi cha mwezi wa Januari hadi Machi, 2020 kutakuwepo na mavuno ya vuli pamoja na mavuno ya awali (greens) katika maeneo yanayopata mvua za msimu. Aidha kulingana na vigezo mbalimbali vinavyoweza kuathiri hali ya usalama wa chakula kwa ujumla wake mf mwenendo wa mvua, imekadiriwa kuwa mabadiliko muhimu chanya ya hali ya chakula na lishe kwa kaya zilizofanyiwa tathmini, yatajitokeza kipindi cha

mwezi Mei hadi Septemba, 2020. Mabadiliko hayo yatapelekea idadi ya kaya/watu na maeneo yenye changamoto za Usalama wa chakula kupungua. Imekadiriwa kuwa kipindi hicho idadi watu wenye changamoto za usalama wa chakula kupungua kwa asilimia 50 kulinganisha na kipindi cha Desemba,2019 hadi April, 2020.

6.0 MAPENDEKEZO

- 1. Serikali iandae na kuuza chakula kiasi cha tani **35,467** katika kipindi cha mwezi Desemba hadi Machi 2020 katika baadhi ya maeneo ya Halmashauri za Wilaya zote zilizofanyiwa tathmini. Kati ya kiasi hicho, tani **7,968** kilenge zaidi kwa kaya zilizobainishwa kuwa katika kundi daraja la nne *-phase 4 pekee*.
- 2. Serikali na Wadau kuendelea kufuatilia kwa karibu mwenendo wa bei za vyakula katika Halmashauri za Wilaya zote hususan zilizoko katika kundi la *phase 3*.
- 3. Serikali na Wadau kuendelea kufuatilia na kubadilishana taarifa za hali ya hewa zinazoandaliwa na Mamlaka ya Hali ya Hewa nchini katika ngazi zote ili kuwezesha huduma za ugani kutekelezwa ipasvyo.
- 4. Serikali na Wadau iendelee kuipatia jamii elimu stahiki kuhusu mifumo ya lishe ili kupunguza utapiamulo.
- 5. Serikali na Wadau kuwezesha upatikanaji wa pembejeo na zana za kilimo kwa wakulima wadogo wadogo kwa wepesi zaidi na kwa wakati.

VIAMBATISHO

	Kiambatisho: Na 1: Idadi ya Watu na Asilimia katika Makundi (IPC Phases)										
Halmashauri	Idadi ya Watu Kundi (<i>PHASE</i>) 1	Phase 1%	Idadi ya Watu Kundi (PHASE) 2	Phase 2%	Idadi ya Watu Kundi (<i>Phase</i>) 3	Phase 3%	Idadi ya Watu Kundi (<i>Phase</i>) 4	Phase 4%	Idadi ya watu kundi 3 au Juu	Kundi la 3 au Juu %	
Bahi	121,981	45	108,427	40	40,660	15	-	-	40,660	15	
Chamwino	121,578	30	202,630	50	60,789	15	20,263	5	81,052	20	
Kishapu	137,524	40	103,143	30	85,952	25	17,190	5	103,142	30	
Kongwa	153,480	40	153,480	40	57,555	15	19,185	5	76,740	20	
Korogwe	141,394	50	113,115	40	28,278	10	-	-	28,278	10	
Longido	35,902	25	64,624	45	35,902	25	7,180	5	43,082	30	
Manyoni	101,970	45	79,310	35	33,990	15	11,330	5	45,320	20	
Mkinga	33,426	25	86,908	65	13,370	10	-	-	13,370	10	
Mpwapwa	208,417	55	75,788	20	56,841	15	37,894	10	94,735	25	
Musoma	55,281	20	124,382	45	82,921	30	13,820	5	96,741	35	
Mwanga	99,133	65	30,502	20	15,251	10	7,625	5	22,876	15	
Nzega	322,335	60	107,445	20	80,583	15	26,861	5	107,444	20	
Rorya	192,111	55	122,252	35	34,929	10	-	-	34,929	10	
Same	156,316	50	78,158	25	46,894	15	31,263	10	78,157	25	
Shinyanga	250,487	60	104,369	25	41,747	10	20,873	5	62,620	15	
Simanjiro	67,345	30	101,018	45	44,897	20	11,224	5	56,121	25	
Jumla	2,198,680	45	1,655,551	34	760,559	16	224,708	5	985,267	21	

SN	Wilaya	ldadi ya Watu	ldadi ya Kaya	ldadi ya watu wenye upungufu wa chakula				Muda	Mahitaji ya chakula (MT)		
				Idadi ya Watu Kundi (Phase) 3 au juu	ldadi ya watu Kundi (Phase) 3	Idadi ya watu walioadhirika katika Kundi (Phase) 4	Muda wa Hafua	(Idadi ya Miezi)	Mahitaji Kundi (Phase) 3 au la juu (MT)	Mahitaji Kundi (Phase) 3 (MT)	Mahitaji Kundi (Phase) 4 (MT)
1	Bahi	271,069	8551	40,700	40,700	-	Dec, 2019- Feb, 2020	3	1,465	1,465	-
2	Chamwino	405,260	17205	81,100	60,800	20,263	Dec, 2019- Feb, 2020	3	2,920	2,189	608
3	Kishapu	343,810	17932	103,100	86,000	17,191	Dec, 2019- Feb, 2020	3	3,712	3,096	619
4	Kongwa	383,701	10760	76,700	57,600	19,185	Dec, 2019- Feb, 2020	3	2,761	2,074	691
5	Korogwe	282,789	4963	28,300	28,300	-	Dec, 2019- Feb, 2020	3	1,019	1,019	-
6	Longido	143,609	4619	43,100	35,900	7,180	Dec, 2019- Feb, 2020	3	1,552	1,292	258
7	Manyoni	226,602	9427	45,300	34,000	11,330	Dec, 2019- Feb, 2020	3	1,631	1,224	408
8	Mkinga	133,705	2889	13,400	13,400	-	Dec, 2019- Feb, 2020	3	482	482	-
9	Mpwapwa	378,940	11839	94,700	56,800	37,894	Dec, 2019- Feb, 2020	3	3,409	2,045	1,364
10	Musoma	276,405	15296	96,700	82,900	13,820	Dec, 2019- Feb, 2020	3	3,481	2,984	498
11	Mwanga	152,513	4661	22,900	15,300	7,626	Dec, 2019- Feb, 2020	3	824	551	275
12	Nzega	537,226	12692	107,400	80,600	26,861	Dec, 2019- Feb, 2020	3	3,866	2,902	967
13	Rorya	349,293	5304	34,900	34,900	-	Dec, 2019- Feb, 2020	3	1,256	1,256	-
14	Same	312,633	15684	78,200	46,900	31,263	Dec, 2019- Feb, 2020	3	2,815	1,688	1,125
15	Shinyanga	417,479	7177	62,600	41,700	20,874	Dec, 2019- Feb, 2020	3	2,254	1,501	751
-	Simanjiro	224,486	11614	56,100	44,900	11,224	Dec, 2019- Feb, 2020	3	2,020	1,616	404
	JUMLA	4,839,520		985,200	760,700	224,712		3	35,467	27,385	7,968